

Evert Hogenes

Limousinfokker Evert Hogenes is heel actief in vleesveebesturen. Als kleine fokker met twaalf dieren heeft hij voldoende tijd voor vergaderingen.

Ras:	limousin
Aantal dieren:	12
Aantal kalvingen:	4 à 5
Exterieurscore:	86,6 gemiddeld

Evert Hogenes: 'Een koe waar ik fijn mee werk, mag best wat minder wegen aan de slachthaak'

Vooraf selecteren op karakter

Evert Hogenes heeft zijn limousinveestapel afgebouwd tot twaalf dieren. Hij blijft een echte fokker die altijd de beste stier wil. Bij het selecteren let hij vooral op het karakter van zijn dieren. Daarnaast zijn natuurlijk type en slachtgewicht belangrijke criteria.

tekst **Ivonne Stienezen**

'Kijk, daar ligt hij.' Evert Hogenes (70) wijst trots naar zijn limousinstier Flocon in het weiland. Hij is niet alleen trots omdat het een mooi en lang dier is, maar ook omdat hij zo mak is. Wanneer de bezoekers wat dichterbij komen, staat de excellente Flocon op, dan wordt zijn lengte ook goed zichtbaar. Hij loopt even richting het bezoek, ziet dat het goed volk is en draait zich dan om, om rustig te gaan grazen met zijn kudde. Voor Hogenes is karakter, makheid, het

belangrijkste criterium van zijn veestapel. 'Als ik tien jaar met plezier met een koe werk, mag ze aan het eind best vijftig kilogram minder wegen', zo is de filosofie van de Noordbeemster vleesveehouder. Dat betekent zeker niet dat hij lichte koeien fokt, het gemiddelde van de laatste drie slachtingen bedroeg 503 kilogram geslacht gewicht. 'Koeien die niet mak zijn, dus met een slecht karakter, gaan bij mij direct weg', legt hij verder uit. 'En daar scheid ik een

ander ook niet mee op, die gaan direct naar de slacht.'

Veel bestuursfuncties

Hogenes houdt al bijna veertig jaar limousins. Daarvoor was hij melkveehouder, maar de combinatie met de teelt van tulpenbollen was te intensief. Vandaar de overstap van melkvee naar vleesvee. Sinds een jaar of zeven is de veestapel ingekrompen van ongeveer zestig naar twaalf dieren. Een groot deel van het

De zestien jaar oude Orpa is de stammoeder van de kudde

land is verkocht en de twaalf dieren passen mooi op de overgebleven drieënhalf hectare.

Maar Hogenes is niet gepensioneerd, naast vleesveehouder is hij nog steeds freelance schade-expert (registertaxateur), waarvoor hij het hele land doorreist. Ook besteedt hij de nodige tijd aan bestuursfuncties op het gebied van vleesvee. Zo is hij vicevoorzitter van het limousinstamboek, voorzitter van de fokkerijcommissie, bestuurslid van de Vleesveefederatie en bestuurslid van het Centraal Vleesvee Opfokstation (COT) en hij is actief in het organiseren van keuringen, zowel voor het eigen stamboek als voor de NVM. 'Dat is het voordeel van een kleine veestapel, dan heb je de tijd voor dat soort zaken.'

Lanaudstier

Flocon (v. Cacao, mv. Lorient) is opgefokt in het Franse opfokstation Lanaud, hij is ingeschreven met 91 punten. Maar Flocon is niet de enige trots van Hogenes en zijn vrouw Tiny (68), ook de vrouwelijke dieren zijn hun oogappeltjes. 'We hebben sinds 36 jaar geen vrouwelijk vee meer aangekocht', vertelt Tiny. 'De huidige veestapel heeft gemiddeld 86,6 punten', vult Evert aan. Alle dieren stammen direct of indirect af van Orpa (v. Huissier). Deze zestien jaar oude, eigenzinnige stammoeder is nog steeds de baas van het koppel. Haar kalf van Flocon is al haar veertiende kalf.

'We hebben altijd geprobeerd om goede stieren te kopen, grote en lange dieren, met een goed karakter.' Hogenes maakt daar ook echt werk van. 'Ik begin altijd op tijd te zoeken naar een nieuwe stier, door veel te kijken en te luisteren. Ik bezoek daarvoor bedrijven en keuringen en probeer afstammelingen te bekijken.' Van Flocon, die nu drieënhalf jaar oud is, heeft Hogenes vooraf geen afstammelingen gezien, maar de opfok in Lanaud gaf hem voldoende vertrouwen om de koop toch te sluiten. 'Er wordt daar zo streng geselecteerd, daar komen alleen de beste dieren doorheen. Dit is inmiddels onze vierde Lanaudstier; over allemaal waren we heel tevreden. Bovendien kun je ze naderhand weer goed verkopen.' Ook voor Flocon, die Nederlandse jeugdkampioen was in 2012, is nu al interesse.

Genoeg melk

Hogenes houdt van grote, lange dieren. 'Ik wil koeien die gemakkelijk kalven en die voldoende melk produceren. Een kalf dat voldoende melk krijgt, groeit het snelst.' Hogenes heeft eerder proble-

De excellente Flocon (v. Cacao) is opgefokt in Lanaud

men met koeien die te veel melk geven dan met koeien die te weinig melk geven. 'Orpa moest ik afgelopen voorjaar uit het land halen om te melken. Ze gaf zoveel melk dat het kalf twee spenen liet hangen. Om te voorkomen dat die kwartieren op zouden drogen, heb ik haar een paar keer gemolken.' Ook dat is geen probleem met de makke koeien van Hogenes. 'Je moet toch selecteren', legt hij uit. 'Dan doe ik het liefst een koe weg die niet mak genoeg is.'

Hogenes laat zelf twee keer per jaar een koe slachten voor verkoop aan huis. 'Maar dat is heel kleinschalig hoor. Dat vlees verkopen we aan familie en mensen die hun caravan hier in de schuur stallen.' Voor de stiertjes vindt Hogenes altijd vlot een nieuwe eigenaar, die gaan doorgaans weg voor de fokkerij.

Keuringssucces

Het grootste keuringssucces dat Hogenes heeft behaald, was met Rispa (v. Ismaël). Die koe is jeugdkampioene geworden en twee keer reservekampioene. 'Maar ze was geen goede fokkoe', stelt Hogenes. 'Haar kalveren waren gewoon niet goed genoeg.' Hogenes fokte Rispa uit een van de minste koeien die hij ooit heeft gekocht. 'We kochten een groepje van vijf dieren en moesten die koe er ook bij nemen. Haar dochter was dus een positieve uitschieter, maar daarna hield het qua fokkerij weer op.'

Aan keuringen doet Hogenes nu niet meer mee. 'We hebben het zeventien jaar lang met veel plezier gedaan, maar het kost wel veel tijd. Onze dochters hielpen altijd mee, maar dat willen ze niet meer. Bovendien wil ik als voorzitter van de fokkerijcommissie elke zweem van partijdigheid voorkomen.'

Zware zoekle

De huidige veestapel gaat vanaf half maart overdag naar buiten, in een klein hoekje van het weiland. 'Als we dan de eerste snede hebben geoogst in ronde balen, zo grof en zo droog mogelijk, gaan de koeien dag en nacht naar buiten.' In de winter vreten de dieren die balen, aangevuld met eenzelfde hoeveelheid graszaadhooi van Engels raaigras. 'Omdat we hier in de Beemsterpolder op zware zoekle zitten, voeren we amper mineralen bij', legt Hogenes uit.

'De kalveren krijgen zomer en winter onbepaald krachtvoer.' De twee pinken van zestien maanden voert Hogenes dagelijks een plaat koek. Ze lopen apart omdat hij ze eerst verder uit wil laten groeien voordat Flocon ze dekt. De koek is vooral om ze mak te maken. 'Je moet zorgen voor een goede band met je dieren, dagelijks contact is heel belangrijk.' Ook de kleinkinderen geven graag koek. 'Ik leer ze om te blijven staan als de pinken op ze afkomen. Zo zijn de kinderen niet bang en worden de pinken mak.'